

Notitie gewasbescherming en spuitzonering

Aanleiding

De gemeente Hollands Kroon is een gemeente met een groot oppervlak aan landelijk gebied en een grote vitale agrarische sector, waarin tuinbouw, bloembollenteelt, akkerbouw, glastuinbouw en veehouderij zijn vertegenwoordigd.

De agrarische sector maakt gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, die aan strenge Europese regelgeving voldoet, om de uiteindelijke oogst te beschermen tegen ziektes en schimmels. Deze Europese regelgeving heeft een eenduidige doorwerking naar de lidstaten.

Op basis van onderzoek blijkt dat gezondheidseffecten op omwonenden bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen niet uit te sluiten zijn. Al geruime tijd geldt daarom binnen de ruimtelijke ordening het principe/de regel om een strikte scheiding tussen gevoelige functies en agrarische gronden aan te houden.

Het onderwerp gewasbeschermingsmiddelen heeft daarom een doorwerking op de volgende gemeentelijke beleidsterreinen: ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouwontwikkelingen- en ook transformatieplannen van vrijkomende agrarische erven in het buitengebied. Deze ontwikkelingen staan door recente jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) over richtafstanden bij spuitzonering onder druk. Terwijl (ruimtelijke) ontwikkelingen in het buitengebied cruciaal zijn om aan te sluiten op veranderende maatschappelijke vraagstukken voor een blijvend vitaal platteland.

Door jurisprudentie tijdelijk geen rekenmethode

De afgelopen jaren bleken de rekenmethodieken PRI 2012 en 2015, die uitgevoerd werden voor een locatie specifiek onderzoek, met het oog op een korte afstand dan de 50 meter, uiteindelijk juridisch niet houdbaar. Dat betekent dat met deze rekenmethodieken een goed woon- en leefklimaat niet geborgd kon worden en niet is voldaan aan de uitgangspunten van een goede ruimtelijke ordening. Deze rekenmethode is dus niet meer bruikbaar en op grond daarvan hebben ruimtelijke projecten geen doorgang kunnen vinden. Er is daarom gezocht naar een nieuwe rekenmethode.

Door recente jurisprudentie van 19 oktober 2022 (ABRvS 202100769/1/R4) is er een streep gegaan door de laatste rekenmethodiek (EFSA rekenmethode). Op dit moment is er dus geen rekenmethode aanwezig die juridisch stand houdt.

Met deze methodiek werd beargumenteerd waarom kleinere afstanden voor spuitzonering tot gevoelige functies kon worden aangehouden. Onder gevoelige functies wordt verstaan woningen en gebouwen waar mensen langdurig verblijven.

Door deze uitspraak is er een rem ontstaan op de lopende ruimtelijke plannen of de plannen die nog ingediend gaan worden. Dit betekent dat de bouw van het aantal woningen stopt, maar ook dat de transformatie van voormalige agrarische percelen in percelen naar een andere bestemming niet kan plaatsvinden. Kort en bondig gezegd gaat het buitengebied op slot voor het realiseren van gevoelige functies.

Dit betekent dat er nu geen juridisch houdbare rekenmethode voorhanden is, terwijl er wel ruimtelijke procedures lopen en opgestart worden, waarbij een afstand kleiner dan 50 meter noodzakelijk is om überhaupt plannen te kunnen ontwikkelen.

Het ministerie van LNV werkt (sinds de recente uitspraak van 19 oktober 2022 (ABRvS 202100769/1/R4)) aan een nieuwe rekenmethode. Echter het is nog niet duidelijk wanneer deze nieuwe rekenmethode in gebruik genomen kan worden.

Nu er nog geen nieuwe rekenmethode is, is het nodig te beargumenteren met de gegevens die voorhanden zijn waarom gevoelige functies, dichtbij agrarische gronden waar gewasbeschermingsmiddelen gebruikt kunnen worden, toch gerealiseerd kunnen worden. Getracht wordt aan de hand van deze notitie een gemotiveerde beleidslijn te ontwikkelen waarbij bestaande en toekomstige aanvragen kunnen worden afgehandeld, teneinde wenselijke ruimtelijke ontwikkelingen door te kunnen zetten.

De ABRvS geeft ook aan dat de gemeente verantwoordelijk is voor wat verstaan wordt onder een goede ruimtelijke ordening. Zie onderstaand cursief gedrukte gedeelte van de uitspraak van 19 oktober 2022 (ABRvS 202100769/1/R4), waarin dit is benadrukt:

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling oordeelt niet zelf of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan in overeenstemming is met het recht. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het plan onevenredig zijn in verhouding tot de met het plan te dienen doelen.

De gemeenten krijgen met de Omgevingswet ook meer ruimte voor lokaal beleid en het stellen van een eigen prioriteit. Met deze gemotiveerde interne beleidslijnen proberen wij een lokale afweging te maken. De situatie blijft dat er gemotiveerd moet worden, waarom een ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening met daarbij aandacht voor een goed woon- en leefklimaat bij gebieden die grenzen aan gronden waar gewasbeschermingsmiddelen kunnen worden gebruikt.

Wij gaan er van uit dat dit een tijdelijke situatie is. Net zoals de hieronder voorgestelde beleidslijnen ook tijdelijk zijn tot er een nieuwe landelijk rekenmethode is vastgesteld en voorhanden is. Deze interne werkwijze is niet in beton gegoten, mochten er nieuwe feiten en omstandigheden zijn of wij in de nabije toekomst tegen situaties aanlopen die niet wenselijk zijn dan kan deze interne werkwijze worden aangepast.

Daarnaast zullen we de in dit document opgenomen beleidslijnen evalueren, binnen een maximale termijn van 1 jaar na vaststelling. Bij de evaluatie zullen we in ieder geval belangenorganisaties betrekken. Afhankelijk van deze evaluatie kunnen de beleidslijnen ook geactualiseerd worden.

Jurisprudentie

Zoals eerder aangegeven is er geen specifieke wetgeving ter bescherming van omwonenden tegen spuiten met gewasbeschermingsmiddelen in de open lucht. Jurisprudentie heeft in de loop der tijd wel een aantal duidelijke beleidslijnen gevormd. Jurisprudentie over deze onderwerpen worden hieronder toegelicht.

1. Spuitvrije zones

De beleidslijn die door jurisprudentie is gevormd, is dat er een spuitvrije zone van minimaal 50 meter ten opzichte van (spuit)gevoelige functies moet zijn. In beginsel vloeit dit voort uit de fruitteelt waar op- en

zijwaarts gespoten wordt. Inmiddels geldt voor alle gewassen, dus zowel voor bollenteelt, akkerbouw als fruitteelt, ondanks dat onderbouwd kan worden dat er bij andere gewassen een neerwaartse (drifreducerende) spuittechniek gehanteerd wordt. Deze jurisprudentie vindt zijn oorsprong op 30 maart 2016 (201402301/3/R3). Bij een afstand van 50 meter is het aannemelijk dat een goed woon- en leefklimaat wordt gegarandeerd. Dit uitgangspunt geven wij nu mee bij de beantwoording van principeverzoeken, zodat initiatiefnemers in een vroeg stadium hier rekening mee kunnen houden. Dit is ook het enige uitgangspunt dat op dit moment stand houdt bij de Afdeling Bestuursrechtspraak bij de Raad van State.

Nadeel hiervan is dat in de praktijk vaak niet aan die 50 meter zone kan worden voldaan, omdat grondeigenaren, gronden zo optimaal mogelijk willen gebruiken, ofwel dat een perceeloppervlak (of bestaande opstal) die afstand niet mogelijk maakt. Een andere reden is dat niet alle gronden binnen deze zone in bezit zijn van de eigenaar van de toekomstige spuitgevoelige functie, waardoor bepaalde ontwikkelingen geen doorgang kunnen vinden, omdat in het kader van duurzaam ruimtegebruik gestreefd wordt naar optimaal gebruik van grond. Tot slot heeft het ook consequenties voor het omzetten van functies (bijv. agrarische percelen naar wonen), waarbij geen sprake is van intensivering gebruik.

2. Maximale planologische invulling

Uit jurisprudentie blijkt ook dat van de maximale gebruiksmogelijkheden van het bestemmingsplan moet worden uitgegaan. Dit houdt in dat rekening gehouden moet worden met al het op basis van het bestemmingsplan mogelijke gebruik terwijl dit in de praktijk niet aan de orde is. Voor Hollands Kroon, die een vitale agrarische sector heeft, is dit uit juridisch oogpunt nadelig. Een groot gedeelte van het grondgebied is bestemd als gronden voor agrarische gebruik waar diverse teelten zijn toegestaan. Bij deze teelten kan gebruik gemaakt worden van gewasbeschermingsmiddelen.

Er is in het verleden een uitzondering gemaakt waarbij de feitelijke situatie toch relevant is en geaccepteerd wordt. Daarbij is de mate van (on)waarschijnlijk zijn van wijziging van gebruik leidend. Dit bleek uit de uitspraak d.d. 20 december 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:3524) waarbij de gronden in gebruik waren bij een melkveehouderij en dat de melkveehouderij kenbaar had gemaakt dat hij binnen de planperiode geen enkel concreet voornemen had om andere gewassen (waarbij gewasbeschermingsmiddelen aan de orde kunnen zijn) te gaan telen. Er moet echt heel specifiek gekeken worden naar deze uitspraak, aangezien niet alle feiten en omstandigheden bij een andere casus hetzelfde zijn.

3. Locatie specifiek onderzoek

Er is een mogelijkheid om de afstand van 50 meter tot aan een gevoelige functie te verkleinen. Dit kan met een locatie specifiek onderzoek, al dan niet met een aantal drift reducerende voorzieningen zoals bijvoorbeeld een windhaag, talud, houtopstanden. Echter door het recent wegvallen van een juridisch houdbare rekenmethode, zal hier ter overbrugging op een andere manier invulling in moeten worden gegeven.

Wat kunnen we op dit moment doen?

De vraag is wat we op dit moment kunnen doen. De gemeente kan een afweging maken dat zij het aannemelijk acht/vindt dat de kans op schade door gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk wordt geminimaliseerd en voldaan wordt aan een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent over het algemeen maatwerk. Of dit juridisch stand houdt is ook niet op voorhand te zeggen. Maar zonder geschikte rekenmethodiek is de enige opening gelegen in het beargumenteren waarom een bepaalde ontwikkeling voldoet aan een goed ruimtelijke ordening.

Naast maatwerk is het ook mogelijk een beleidslijn te creëren voor ontwikkelingen die vaker worden aangevraagd, ofwel waarbij hetzelfde feitelijk gebruik onder een andere bestemming wordt voortgezet. Ontwikkelingen die vaker worden aangevraagd zijn bijvoorbeeld verzoeken die met een binnenplanse afwijking- of wijzigingsmogelijk kunnen worden gerealiseerd. Dit kan partijen mogelijk verder helpen bij functiewijzigingen waarbij ook rekening gehouden wordt met belangen van anderen en met de gezondheid van de toekomstige bewoners of gebruikers van panden.

Hieronder worden een aantal veel voorkomende situaties geschetst en beleidslijnen die daarop kunnen aansluiten.

1. Beleidslijnen

1. Uitgaan van het locatiespecifiek onderzoek in combinatie met een nieuwe rekenmethode

Uit vaste rechtspraak van de Afdeling blijkt dat in het algemeen een afstand van 50 meter tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid, waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, redelijk is. Het is mogelijk die afstand te verkleinen als daaraan een goede motivering ten grondslag ligt. Deze motivering moet gebaseerd zijn op een zorgvuldig op de locatie toegesneden onderzoek (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 30 maart 2016 (Houten)). Die uitspraak maakte afwijken wel mogelijk, maar op basis van de EFSA rekenmethodiek die op 19 oktober 2022 door de ABRS als onvoldoende werd beschouwd. Wachten is daarom op een nieuwe berekeningsmethode vanuit het ministerie van LNV.

Als er in de toekomst een nieuwe-/aangepaste rekenmethode beschikbaar komt dan wordt voor de locatie specifieke onderzoeken de nieuwe rekenmethodiek gevolgd. Zolang deze rekenmethodieken niet wettelijk is vastgesteld blijft de uitkomst bij een beroep schrift onzeker. Op voorhand wordt dan al wel aan de initiatiefnemer aangegeven dan de juridische houdbaarheid van een locatie specifiek onderzoek bij beroep tegen een ruimtelijke procedure onduidelijk is.

2. Rekening houden bij nieuwe gemeentelijke ontwikkelingen met 50 m spuitvrije zone

Bij actieve grondpolitiek voor nieuwe woningbouwlocaties of andere gevoelige functies moet rekening gehouden worden met een 50 meter spuitvrije zone. Onder nieuwe woningbouwlocaties wordt verstaan locaties waar het stedenbouwkundig plan en bijbehorende bestemmingsplan nog moet worden opgesteld. Deze 50 meter spuitvrije zone moet met niet-gevoelige functies worden ingevuld, zoals bijvoorbeeld water, groen (speelfuncties voor kinderen zijn uitgesloten), of parkeren. De zone is dan een buffer, maar kan ook een voorziening voor klimaatadaptieve maatregelen zijn.

3. Medewerking verlenen aan (binnenplanse) wijzigingsbevoegdheden waarbij de bedrijfswoning blijft bestaan

In veel bestemmingsplannen zijn wijzigingsbevoegdheden opgenomen, de zogenaamde binnenplanse afwijkingen of wijzigingsbevoegdheden. In de meeste gevallen betekent dit de mogelijkheid om met een “lichtere” procedure de bedrijfsbestemming te wijzigen in een andere functie. Bijvoorbeeld de bestemming “Agrarisch” naar “Bedrijven” of naar “Agrarisch in hoofdzaak loonbedrijf”.

In die gevallen verandert de bedrijfsvoering, maar blijft de aanwezige bedrijfswoning bestaan. Er is dan geen sprake van intensivering van het gebruik. De bedrijfswoning is nu al aan te merken als een gevoelig object en dat blijft hij ook na de wijziging. In dat geval wordt geen locatie specifiek onderzoek meer opgevraagd.

Voorstel is om met een voorwaardelijke verplichting een drift reducerende voorziening in het wijzigingsplan op te nemen. Dit kan bijvoorbeeld een haag zijn. In plaats van een haag is ook een erfafscheiding of een sloot (waarbij afstand gehouden van moet worden bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen) een voorbeeld van een te nemen maatregel. Dat wat als maatregel toegepast kan worden, hangt af van de lokale situatie. Uitgangspunt is dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Waarbij er geen maatregelen genomen te hoeven worden als de situatie al goed is. Naast de bestuursrechtelijke borging zullen wij de te nemen maatregelen ook via een anterieure

overeenkomst afdwingen. In dat geval wordt er een betere situatie gecreëerd, voor zowel de bewoner als het aangrenzende bedrijf, dan de reeds bestaande situatie.

4. Medewerking verlenen aan (binnenplanse) wijzigingsbevoegdheden waarbij de bedrijfswoning een particuliere/plattelands woning wordt

Er zijn ook binnenplanse of buitenplanse wijzigingsbevoegdheden om bedrijfswoningen te wijzigen naar de bestemming “Wonen” of “plattelandswoning”. Ook hiervoor geldt dat er geen intensivering van het gebruik plaatsvindt en dat de situatie in positieve zin aangepast kan worden door tussen de agrarische bestemming en de toekomstige woonbestemming een drift reducerende voorziening te treffen in de vorm zoals bijvoorbeeld een dichtbegroeide haag, die via een voorwaardelijk verplichting in het wijzigingsplan is opgenomen. Ook hierbij wordt opgemerkt dat andere oplossingen mogelijk zijn, zolang een verbetering wordt gerealiseerd mocht dat nodig zijn. Bij een situatie waar al een goede drift reducerende voorziening aanwezig is zijn geen extra maatregelen nodig. Ook hiervoor geldt dat naast de publiekrechtelijke weg, ook de privaatrechtelijke weg wordt bewandeld door het afsluiten van een anterieure overeenkomst en dat er rekening gehouden wordt met de aanlegactiviteiten die in het bestemmingsplan zijn opgenomen.

5. Extra grond verwerven- en/of huren voor (tijdelijke) ontwikkelingen

Om juridisch zekerheid te creëren is de veilige oplossing om een buffer te creëren tussen de ontwikkellocatie en de plek waar gewasbeschermingsmiddelen toegepast mogen worden. Voor tijdelijke ontwikkelingen (tot maximaal 10 jaar) kunnen initiatiefnemers mogelijk meer grond huren/verwerven of anderszins een vergoeding voor inkomstenderving met de eigenaar afspreken om een spuitvrije zone op te nemen. Dit kan door een huur-, gebruiks- en/of koopcontract met de eigenaar te sluiten voor de periode van de ontwikkeling. Voor een tijdelijke ontwikkeling van 10 jaar is de huurtermijn dan 10 jaar, met daarin de voorwaarde dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt uitgesloten. Voor permanente ontwikkelingen zal een permanente oplossing gevonden moeten worden. Als eigenaar/huurder ben je in de positie te sturen op het voor de voorgenomen ontwikkeling randvoorwaardelijke gebruik van de gronden. De initiatiefnemer dient dan rekening houden met een 50 m spuitvrije zone of met de afstanden, die voortvloeien uit de onderzoeksresultaten van een locatie specifiek onderzoek. Er moet wel rekening gehouden worden met aanlegactiviteiten die in het bestemmingsplan zijn opgenomen als men drift reducerende voorzieningen wil aanleggen.

6. Geen gebruik maken van afwijkingsbevoegdheden

In bepaalde bestemmingsplannen is een aanlegvergunningstelsel opgenomen die het mogelijk maakt om boomgaarden aan te leggen (lees: o.a. fruitteelt) en bomen te planten. Hieraan kan medewerking verleend worden met een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid.

Er kan een beleidslijn worden gehanteerd, dat de gemeente niet meer aan deze afwijkmogelijkheid meewerkt. Hier zijn een aantal redenen voor:

- een groot gedeelte van de gronden zijn gelegen in Bijzonder Provinciaal Landschap, waar openheid van het gebied een kernwaarde is en het afwijken daarvan in strijd zou zijn met provinciaal beleid;
- er is destijds bewust gekozen voor een beheersverordening (om te voldoen aan de actualiseringseis van de Wet ruimtelijke ordening). Dit houdt in dat de gemeente niet voornemens is grote ontwikkelingen, die impact hebben op de directe omgeving, toe te staan;
- maar ook omdat er geen gebruik gemaakt wordt van deze afwijkingsbevoegdheid en het in de praktijk dus niet aannemelijk is dat hier gebruik van gemaakt wordt.

Voordeel van deze beleidslijn is dat bij een locatie specifiek onderzoek of beargumentering beperkt rekening gehouden hoeft te worden met zijwaartse en opwaartse drift die normaal gebruikelijk is bij fruitteelt, hetgeen positief aspect is voor een goed woon- en leefklimaat op een afstand kleiner dan 50 meter.

7. Plannen die gevoelig liggen bij belanghebbenden

Er kunnen ook plannen zijn waarbij er sprake is van een intensivering van het gebruik, die gevoelig liggen bij belanghebbenden en waarbij de 50 meter afstand niet kan worden gehaald. Hoewel het verdedigbaar is dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat is de jurisprudentie van de Raad van State op dit moment dat deze plannen niet haalbaar zijn. Vanuit het oogpunt van alle betrokken partijen is het dan ongewenst om kosten te maken terwijl de uitkomst bekend is. Voor dit soort plannen zal de procedure niet worden opgestart tot er wel een nieuwe rekenmethode, of jurisprudentie, beschikbaar is die juridisch kansrijk is.

2. Maatwerk

Bovenstaande ontwikkelingen zijn de meest voorkomende ontwikkelingen. Er zijn ook nieuwe ontwikkelingen waarbij er wel sprake is van een intensivering van het gebied met gevoelige functies.

Op basis van jurisprudentie is standaardiseren van onderzoeken die locatie specifiek zijn niet mogelijk.

In veel gevallen zal er, bij gebrek aan een nieuwe rekenmethode, beargumenteerd moeten worden waarom er voldaan wordt aan een goede ruimtelijke ordening en waarom het woon – en leefklimaat niet wordt aangetast. Dit is voor een groot gedeelte afhankelijk van de ligging van het perceel en dus locatie specifiek.

In grote lijnen kan er wel een opzet gemaakt worden, hoe wij in de toekomst het beste locatie specifiek onderzoek willen faciliteren. Samen met de LTO kan gekeken worden naar het opstellen een soort modelraamwerk als ruimtelijke onderbouwing.

Om te kijken wat juridisch mogelijk is, moet ook gekeken worden naar het ruimtelijk beleid van de provincie en de doorwerking daarvan richting het gemeentelijk beleid

Bij het maatwerk moet worden beschreven wat de feitelijke situatie is met bijvoorbeeld vaststaande aannames/feiten/afspraken. Hierbij kan gedacht worden aan:

1. aanwezigheid en breedte van aangrenzende weg- en watergangen;
2. aanwezigheid drift reducerende elementen;
3. dat je minimaal 1,5 meter uit de slootkant moet blijven bij bollenteelt, uienteelt en aardappelteelt (artikel 3.80 Activiteitenbesluit Milieubeheer) -mocht dit aangepast worden dan wordt de meest actuele afstand aangehouden;
4. dat je minimaal 5 meter uit de sloot moet blijven bij bomenkwekerijgewassen (artikel 3. 80 Activiteitenbelsuit;
5. gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij een maximale windsnelheid van 5 m/s (Activiteitenbesluit)
6. overheersende windrichting;
7. welke teeltvrije zone houdt de aangrenzende agrariër aan;
8. onderwerpen die afgesproken worden in een convenant, bijvoorbeeld dat er met partijen van en om de betreffende locatie een convenant wordt afgesloten dat er bij tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten op een tijdstip gewasbeschermingsmiddelen gespoten wordt in de tijd dat de mensen aan het werk zijn en bij de huisvestingslocaties niemand of een beperkt aantal mensen aanwezig zijn;
9. feitelijke locatie specifieke omstandigheden (bijvoorbeeld bij biologische teelt).
10. het al dan niet aanwezig zijn van kwetsbare groepen zoals zwangere vrouwen, ouderen en/of kinderen;
11. aanwezigheid van mensen op het tijdstip dat er gespoten wordt;

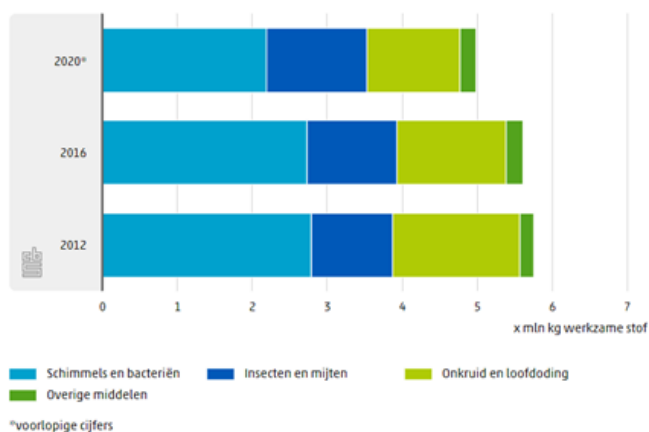
12. gebruik van aanliggende gronden in combinatie met de concrete plannen van aangrenzende grondeigenaren

Bovenstaande punten zijn geen uitputtende criteria. Het zijn voorbeelden van onderwerpen die benoemd kunnen worden bij het toepassen van maatwerk. Afhankelijk van de specifieke situatie kunnen meer of minder onderwerpen benoemd worden. Het belangrijkste is dat er een goede bestuurlijke afweging gemaakt kan worden waarom in een specifieke situatie wel of niet medewerking verleend wordt.

Situaties waar maatwerk wordt toegepast worden door medewerkers van team Omgevingsontwikkeling in gezamenlijkheid beoordeeld, zodat het toepassen van maatwerk breed gedragen wordt binnen de organisatie.

Op grond van het bovenstaande kan inzichtelijk gemaakt worden wat juridisch mogelijk is en wat de feitelijke situatie is zodat (theoretisch) bepaalde aannames in een eventueel raamwerk ontkracht of bevestigd worden. Dit geldt ook voor bestaande locatie specifieke onderzoeken. Hierbij is vaak inzichtelijk gemaakt wat het worst -case scenario is, maar als men de feitelijke situatie schetst, is de situatie vaak veel gunstiger voor de directe omgeving en kan de 50 meter spuitvrije zone in veel gevallen teruggebracht worden naar een kleinere afstand tot gevoelige functies. In dat geval kan er ook gebruik gemaakt worden van de al uitgevoerde onderzoeken.

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen landbouw

Om zicht te hebben op de feitelijke situatie, kan gekeken worden naar kentallen uit de agrarische sector. Voor de kentallen geldt dat van grof naar fijn gewerkt wordt.

Dus de landelijke situatie afzetten tegen de lokale situatie van de gemeente Hollands Kroon.

Inmiddels blijkt uit kentallen per hectare van het CBS (zoals aangegeven in

bovenstaande statistiek) dat in de praktijk minder gebruik gemaakt wordt van gewasbeschermingsmiddelen ten opzichte van het verleden en zijn er andere spuitmethoden ontwikkeld.

Daarom kan met de LTO en agrariërs gekeken worden naar standaardmaatwerkoplossingen, waar alle partijen baat bij hebben. We moeten het tenslotte samen doen om een vitaal buitengebied en samenleving te behouden, waarbij ruimte is voor veranderd gebruik.

3. De samenwerking zoeken

Naast bovengenoemde uitgangpunten en het kijken naar welke onderdelen van maatwerk gestandaardiseerd kunnen worden, kan ook met de LTO en agrariërs, worden gekeken naar praktische oplossingen. Voorbeelden hiervan zijn:

1. Samen met de LTO en mogelijk andere agrarische instanties huidige agrariërs binnen Hollands Kroon informeren over de mogelijkheden en beperkingen van functiewijzigingen. Dit kan bijvoorbeeld door verstrekken van informatie op de website of via het ondernemersloket.
2. Samen met de LTO kijken naar de mogelijkheden van drift reducerende voorzieningen, zowel in de ruimtelijke planvorming van initiatieven als bij toepassing van gewasbeschermingsmiddelen in de agrarische sector;
3. Samen met de LTO, agrariërs en eventuele instanties die in Greenport zijn gevestigd en die bezig zijn met innovatie onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te beperken en welke spuittechnieken er in de toekomst het beste gebruikt kunnen worden. Daar is ook een aanzet voor gemaakt in ons gesprek met onder andere de LTO van 10 november 2022. Inmiddels hebben wij ook contact opgenomen met bureaus die locatie specifiek onderzoek uitvoeren en het bureau dat dit ook voor gemeente Hollands Kroon heeft gedaan bij het ontwikkelplan 't Veld Noord. Zij hebben aangegeven niet verder te gaan met het EFSA rekenmodel met de opmerkingen van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het bureau wacht op de aangepaste nieuwe rekenmethode van het ministerie van LNV, die zij in het kader van Nationaal actieplan duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen dit plan moet worden geactualiseerd;
4. Lobbyen met belangenorganisaties richting ministerie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, voor het belang van een houdbare rekenmethodiek, die belanghebbenden duidelijkheid geeft.
5. Het voorstel van de LTO om mogelijk een convenant aan te gaan te onderzoeken en kijken welke afspraken daar dan in opgenomen over bijvoorbeeld wederzijds gedrag.

6. In 2019 heeft het ministerie van LNV een blootstellingsonderzoek bestrijdingsmiddelen en omwonenden door het RIVM laten uitvoeren. Zo een soort onderzoek kunnen wij ook in samenwerking met de LTO/GGD/RIVM laten uitvoeren voor de gemeente Hollands Kroon, waarbij eerdere kritiekpunten worden meegenomen. Mogelijk kan dit ook in samenwerking met de P10 en het ministerie.

Uitkomsten van zo een onderzoek zijn voor alle partijen waardevol. Verder anticipeert men dan meteen op de komst van de Omgevingswet, waar gezondheidsaspecten ook meegewogen moeten worden. De oplossingen welke genoemd worden in deze paragraaf kunnen in de toekomst verder verkend en uitgewerkt worden. Dit hoeft nog niet vooruitlopend op de beleidslijn te gebeuren. De beleidslijnen kunnen gebruikt worden om dossiers die nu stilliggen weer vlot te trekken.

Conclusie

Naast de eerdergenoemde praktische samenwerking met de LTO komen de interne beleidslijnen er als volgt uit te zien. Voor de overzichtelijkheid hebben wij dit in een tabel geplaatst.

Deze tabel staat in een apart document en hoort als bijlage bij dit stuk.